

КОНЦЕПЦІЯ СУТТЕВОСТІ В ОБЛІКУ І ЗВІТНОСТІ

© 2014 КОВАЧ С. І.

УДК 657.372.2

Ковач С. І. Концепція суттєвості в обліку і звітності

У статті висвітлюються теоретичні основи концепції суттєвості в обліку і звітності та надано практичні рекомендації щодо її застосування. В Україні нормативно-правове регулювання суттєвості здійснює Міністерство фінансів, воно ж є одним із суб'єктів суттєвості. Керівництво підприємства, як суб'єкт суттєвості, приймає рішення про суттєвість облікової інформації, встановлюючи кількісні чи якісні характеристики суттєвості, як правило, в обліковій політиці підприємства. Об'єктами суттєвості є діяльність підприємства в цілому, окрім господарські операції та об'єкти обліку, статті фінансової звітності. Міністром рекомендовані кількісні характеристики суттєвості шляхом встановлення порогів суттєвості для об'єктів обліку і господарських операцій та статей фінансової звітності. Суттєвість застосовується виключно для кожного конкретного підприємства – суб'єкта господарювання з урахуванням рекомендацій Мінфіну, але в будь-якому випадку треба керуватись професійними судженнями, не перевищуючи граничну межу рекомендованих порогів суттєвості. Відсутність чіткої методики визначення суттєвості, з одного боку, сприяє застосуванню концепції суттєвості в конкретних умовах, з іншого – знижує порівнянність показників фінансової звітності.

Ключові слова: суттєвість, поріг суттєвості, облікова політика, бухгалтерський облік, фінансова звітність, облікова інформація.

Рис.: 1. Табл.: 4. Бібл.: 8.

Ковач Світлана Іванівна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри обліку, аналізу та аудиту, Київський національний економічний університет ім. В. Гетьмана (пр. Перемоги, 54/1, Київ, 03068, Україна)

E-mail: kovach_svetlana@ukr.net

УДК 657.372.2

Ковач С. І. Концепция существенности в учете и отчетности

В статье освещаются теоретические основы концепции существенности в учете и отчетности и даны практические рекомендации по ее применению. В Украине нормативно-правовое регулирование существенности осуществляет Министерство финансов, оно и является одним из субъектов существенности. Руководство предприятия, как субъект существенности, принимает решение о существенности учетной информации, устанавливая количественные или качественные характеристики существенности, как правило, в учетной политике предприятия. Объектами существенности является деятельность предприятия в целом, отдельные хозяйствственные операции и объекты учета, статьи финансовой отчетности. Минфином рекомендованы количественные характеристики существенности путем установления порогов существенности для объектов учета и хозяйственных операций и статей финансовой отчетности. Сущность применяется исключительно для каждого конкретного предприятия – субъекта хозяйствования с учетом рекомендаций Минфина, но в любом случае нужно руководствоваться профессиональными соображениями, не превышая предельный размер рекомендованных порогов существенности. Отсутствие четкой методики определения существенности, с одной стороны, способствует применению концепции существенности в конкретных условиях, с другой – снижает сопоставимость показателей финансовой отчетности.

Ключевые слова: существенность, порог существенности, учетная политика, бухгалтерский учет, финансовая отчетность, учетная информация.

Рис.: 1. Табл.: 4. Бібл.: 8.

Ковач Світлана Івановна – кандидат економических наук, доцент, доцент кафедры учета, анализа и аудита, Киевский национальный экономический университет им. В. Гетьмана (пр. Победы, 54/1, Киев, 03068, Украина)

E-mail: kovach_svetlana@ukr.net

UDC 657.372.2

Kovach Svitlana I. The Concept of Materiality in Accounting and Reporting

The article highlights the theoretical foundations of the concept of materiality in accounting and reporting, and practical recommendations for its use. In Ukraine, the legal regulation of materiality is performed by the Ministry of Finance, it is one of the subjects of importance. Management of the company, as a subject of materiality, decides on the materiality of accounting information, establishing quantitative or qualitative characteristics of materiality, as a rule, in accounting policies. Objects of importance are the activity of the enterprise as a whole, individual business transactions and accounting entities, the financial statements. Ministry of Finance recommended the quantitative characteristics of materiality by establishing materiality thresholds for the objects of accounting and business operations and of the financial statements. Essence is used exclusively for each enterprise – a business entity with the advice of the Ministry of Finance, but in any case should be guided by professional considerations, without exceeding the maximum size of recommended thresholds of materiality. Lack of a clear methodology for determining materiality, on the one hand, promotes the use of the concept of materiality in specific conditions, on the other – reduces the comparability of financial statements.

Key words: materiality, threshold of materiality, accounting policy, accounting, financial reporting, accounting information.

Pic.: 1. Tabl.: 4. Bibl.: 8.

Kovach Svitlana I.– Candidate of Sciences (Economics), Associate Professor, Associate Professor, Department of Accounting, Analysis and Audit, Kyiv National Economic University named after. V. Getman (pr. Peremogy, 54/1, Kyiv, 03068, Ukraine)

E-mail: kovach_svetlana@ukr.net

Перші спроби формалізувати суттєвість в обліку були зроблені ще в середині ХХ століття, проте питання суттєвості облікової інформації є сьогодні важливим для тих, хто складає фінансову звітність як за МСБО/МСФЗ, так і за П(С)БО. Саме для суб'єктів господарювання, що складають фінансову звітність за П(С)БО, і є актуальним дане дослідження.

Питання суттєвості та її застосування в обліку та звітності розглядали вчені в різних ракурсах, зокрема С. О. Булгакова, П. Сук вважають суттєвість принципом бухгалтерського обліку; Т. Войтенко, Т. Т. Дуда, П. О. Коронівський,

І. В. Левицька, І. Чалий, М. Щирба, спираючись на понятійний апарат та рекомендації Мінфіну, розглядають суттєвість як найважливіший елемент облікової політики підприємства; Н. І. Копняк, Н. А. Лиско, М. Є. Столяревська роблять висновок, що суттєвість не є принципом бухгалтерського обліку, а є характеристикою інформації, яка здатна впливати на економічні рішення користувачів, в той час як суттєвість є принципом аудиту, оскільки застосовується на всіх етапах аудиторського процесу; А. Ф. Кузьменко, Т. І. Моргунова розглядають суттєвість у контексті виправлення помилок у фінансовій звітності. Крім того, варто від-

мітити, що О. Дудкевич, О. Харламова, І. Чалий надають практичні рекомендації щодо застосування концепції суттєвості в обліку і звітності.

Метою даної статті є систематизація теоретичних основ і розробка практичних рекомендацій застосування концепції суттєвості в обліку і звітності.

Незважаючи на розмаїття поглядів науковців щодо сутності суттєвості в обліку і звітності, можна чітко визначитись щодо того, що суттєвість є якісною характеристикою облікової інформації, а не принципом бухгалтерського обліку. Підтвердження цьому знаходимо як в рекомендаційних документах Міністерства фінансів України (далі – Мінфін), так і основоположному документі – Концептуальній основі фінансової звітності: «Інформація є суттєвою, якщо її відсутність або неправильне подання може вплинути на рішення, які приймають користувачі на основі фінансової інформації про конкретний суб'єкт господарювання, що звітує. Іншими словами, суттєвість – це характерний для кожного суб'єкта господарювання аспект доречності, що ґрунтуються на характері або величині (чи обох) статей, яких стосується ця інформація у контексті фінансового звіту окремого суб'єкта господарювання» [пп. ЯХ11, 1].

Орієнтиром для розуміння концепції суттєвості у вітчизняній обліковій практиці є Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» (далі – НП(С)БО 1). НП(С)БО 1 визначено, що «суттєва інформація – інформація, відсутність якої може вплинути на рішення користувачів фінансової звітності. Суттєвість інформації визначається відповідними національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку або міжнародними стандартами фінансової звітності та керівництвом підприємства» [2].

Конкретизовано застосування суттєвості в обліку у методичних рекомендаціях Мінфіну, доведених Листом № 04230-108 від 29.07.2003 р. (далі – Лист № 04230-108). Зазначені методичні рекомендації тлумачать суттєвість як «характеристики облікової інформації, які визначають її здатність впливати на рішення користувачів фінансової звітності», а під терміном «поріг суттєвості» розуміється «абсолютна або відносна величина, яка є кількісною ознакою суттєвості облікової інформації» [3].

Листом № 04230-108 встановлено, що суб'єктами визначення суттєвості облікової інформації є органи, які уповноважені на регулювання питань бухгалтерського обліку і фінансової звітності, та власник (власники) або уповноважений орган (посадова особа), який здійснює керівництво підприємством відповідно до законодавства та установчих документів (далі - керівництво підприємства) [3]. Отже, з одного боку, на прийняття рішень про суттєвість інформації впливають регулюючі органи у сфері бухгалтерського обліку і фінансової звітності, зокрема Мінфін, надаючи рекомендації щодо встановлення суттєвості в обліку і звітності, з другого – керівництво підприємства. Як правило, керівництво підприємства визначає суттєвість в обліковій політиці підприємства, що зазвичай затверджується наказом керівника. Тому питання суттєвості облікової інформації часто пов'язують саме з розробкою і впровадженням облікової політики підприємства.

Крім суб'єктів визначення суттєвості облікової інформації, в Листі № 04230-108 визначено об'єкти суттєвості (табл. 1).

Окрім методичних рекомендацій Мінфіну, доведених листом № 04230-108, нині є чинними також Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства, затверджені наказом Мінфіну № 635 від 27.06.2013 р. (далі Методрекомендації № 635). Відповідно до п.2.20 р.ІІ Методрекомендації № 635 керівництво підприємства може встановлювати кількісні критерії і якісні ознаки суттєвості інформації про господарські операції, події та статті фінансової звітності, якщо такі критерії не встановлені положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку, іншими нормативно-правовими актами, виходячи з потреб користувачів такої інформації [5]. При цьому Лист № 04230-108 та Методрекомендації № 635 встановлюють відмінні кількісні пороги суттєвості для однакових об'єктів обліку (табл. 2). Керуватися, на нашу думку, можна як листом № 04108, так і Методрекомендаціями № 635, хоча Мінфін наполягає на використанні саме останніх у листі за № 31-08410-07-10/25152 від 27.08.2013 р. [6], і звісно ж – професійними судженнями, не перевищуючи граничну межу рекомендованих порогів суттєвості.

Таблиця 1

Об'єкти суттєвості [3, 4]

Об'єкт суттєвості	Застосування порогів суттєвості	
Діяльність підприємства в цілому	Передбачає можливість використання спрощеної системи бухгалтерського обліку та звітності підприємством, обсяги діяльності якого нижче встановленого порогу суттєвості. Поріг суттєвості для застосування спрощеної системи бухгалтерського обліку та звітності визначається законодавством.	Визначається законодавством
Окремі господарські операції та об'єкти обліку	Передбачає альтернативні можливості відображення окремих операцій та об'єктів обліку	Визначається керівництвом підприємства, якщо інше не передбачено положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
Статті фінансової звітності	Передбачає можливість агрегування (згортання) або окремого наведення статей у фінансовій звітності	Визначається законодавством за допомогою затвердження форм фінансової звітності та керівництвом підприємства щодо агрегування (згортання) або окремого наведення статей у фінансовій звітності з врахуванням встановлених законодавством обмежень

Таблиця 2

Рекомендовані Мінфіном пороги суттєвості щодо об'єктів обліку та господарських операцій [3, 4, 5]

Об'єкт обліку	Рекомендований поріг суттєвості	
	Лист № 04230	
	Підприємства	Неприбуткові організації
Активи	5% від вартісної величини всіх активів	До 3% від вартісної величини всіх активів
Зобов'язання	5% від вартісної величини всіх зобов'язань	До 3% від вартісної величини всіх зобов'язань
Власний капітал	5% від вартісної величини власного капіталу	До 3% від вартісної величини власного капіталу
Доходи і витрати	2% чистого прибутку (збитку)	0,5% від суми надходжень на провадження статутної діяльності До 2%, якщо базою обрано чистий прибуток (збиток), або до 0,2%, коли базою обрано суму доходів чи суму витрат
Переоцінка або зменшення корисності об'єктів обліку	1% чистого прибутку (збитку) або 10% відхилення залишкової вартості об'єктів обліку від їх справедливої вартості	До 10% відхилення залишкової вартості необоротних активів від їх справедливої вартості
Строк фінансової оренди	75% строку корисного використання об'єкта оренди	-
Інформація про сегменти	10%: – від чистого доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг); – або фінансових результатів сегментів; – чи активів усіх сегментів підприємства	До 10%: – від чистого доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг); – або фінансових результатів сегментів; – чи активів усіх сегментів підприємства
Подібні/ неподібні активи	Різниця між справедливою вартістю об'єктів обміну не повинна перевищувати 10%	До 10% справедливої вартості активу (об'єкти обліку)
Інші господарські операції та об'єкти обліку	1 – 10 % з урахуванням обсягів діяльності підприємства, характеру впливу об'єкта обліку на рішення користувачів та інших якісних факторів, що можуть впливати на визначення порога суттєвості	Як привило, не більше 5 % обраної бази. При цьому враховують потреби користувачів, економічну доцільність, обсяги діяльності підприємства, характер впливу об'єкта обліку на рішення користувачів та інші якісні фактори, що можуть впливати на визначення порога суттєвості

Можливі формулювання щодо суттєвості в обліковій політиці можуть бути такими: щодо визнання створюваних активів кваліфікаційними – «Для визнання створюваних активів кваліфікаційними суттєвим строком створення вважати строк більш, ніж три місяці»; щодо переоцінки основних засобів – «З метою переоцінки об'єкта основних засобів суттєвим відхилення залишкової вартості від справедливої вартості на дату балансу не менш ніж 10%» [4]; щодо граничного рівня помилки у фінансовій звітності – «Підприємство повторно оприлюднює інформацію про виправлення помилки у фінансовій звітності за попередні роки, що впливає на величину нерозподіленого прибутку, якщо сума помилки становить більш, ніж 5% від суми нерозподіленого прибутку до її виправлення або у текстовій частині Приміток до річної фінансової звітності зазначає про недоцільність оприлюднення такої інформації, якщо сума помилки складає менш, ніж 5% від суми нерозподіленого прибутку до її виправлення». У будь-якому випадку, вказані кількісні значення суттєвості не можуть бути рекомендаціями для того чи іншого підприємства, оскільки наперед встановити, що може бути суттєвим у конкретній ситуації, неможливо.

Проте суттєвість облікової інформації може бути задано не тільки кількісними, а й якісними характеристи-

ками, значущими для користувачів такої інформації – це прямо обумовлено п. 2 Листа № 04230-108 [3] та п.2.20 р.ПІ Методрекомендації № 635 [5].

Прикладом якісних характеристик є: недостатній чи невідповідний опис облікової політики, коли є ймовірність того, що користувач фінансових звітів буде введений в оману таким описом; ненадання інформації про порушення нормативних вимог, коли є ймовірність того, що наступне застосування нормативних обмежень суттєво знижить операційні можливості; неповне подання чи розкриття інформації, тощо. Наприклад, у структурі торговельної дебіторської заборгованості частка заборгованості одного покупця складає 78 %. Це означає, що у випадку його неплатоспроможності може значно погіршитися фінансова стабільність підприємства. Тому цей факт має бути обов'язково розкритий у Примітках до річної фінансової звітності. Якщо це не буде зроблено, то користувач може зробити неправильний висновок щодо реальної платоспроможності підприємства. Таким чином, в обліковій політиці підприємству доцільно встановлювати: якщо в структурі торговельної дебіторської заборгованості частка заборгованості одного покупця складає більше 30%, така інформація має бути розкрита у Примітках до річної фінансової звітності.

Встановлюючи кількісні критерії та якісні ознаки суттєвості інформації про господарські операції та статті фінансової звітності, керівництву підприємства необхідно прагнути забезпечити надання користувачам через фінансову звітність усієї інформації з достатньою деталізацією про фактичні та потенційні наслідки господарських операцій і подій, здатних вплинути на їх рішення, що приймаються на підставі такої інформації.

Особливості актуальності питання суттєвості облікової інформації набуло в умовах застосування п. 4 НП(С)БО 1, згідно з яким підприємства можуть додавати статті із збереженням їх назви і коду рядка з переліку додаткових статей фінансової звітності, наведених у дод. З до НП(С)БО 1, у разі якщо стаття відповідає таким критеріям: інформація є суттєвою; оцінка статті може бути достовірно визначена [2], і торкнулося майже кожного підприємства, яке складає фінансову звітність у повному форматі.

Кожну статтю, яка відповідає кількісним критеріям і якісним ознакам суттєвості, слід наводити у фінансовій звітності окремо. Інформація за статтями, які не відповідають критеріям і ознакам суттєвості, наводиться у статтях, призначених для розкриття інших складових класифікаційної групи активів, зобов'язань, доходів та витрат, інших показників, які виділяються у фінансовій звітності [5].

Для кожного із звітів фінансової звітності підприємством обирається окрема база визначення кількісних критеріїв і якісних ознак суттєвості статей фінансової звітності і діапазон кількісних критеріїв (табл. 3).

Відповідно до п. 7 Листа № 04230-108 кожну суттєву статтю слід наводити у фінансовій звітності окремо, а несуттєві статті об'єднувати зі статтями, подібними за характером або функціями. Суттєвість статті визначається її величиною і характером, що розглядається разом. Окремі, однакові за характером об'єкти бухгалтерського обліку, доцільно об'єднувати в одну статтю, навіть якщо величина кожного виду об'єктів є суттєвою. Водночас статті, які мають суттєву величину і відрізняються за характером

або функціями, слід подавати окремо. Зокрема, не можна об'єднувати такі статті фінансової звітності: монетарні та немонетарні; поточні та непоточні; операційні та неопераційні; відсоткові та невідсоткові [3].

При цьому необхідно врахувати, що стаття, яка не є суттєвою для окремого подання її у фінансовому звіті, може бути достатньо суттєвою для окремого розкриття її в Примітках до фінансової звітності [5].

Розглянемо застосування суттєвості для окремого наведення статей у фінансовій звітності, базуючись на вихідних даних на кінець звітного періоду (року), що наведені в табл. 4. Обліковою політикою підприємства передбачено 4%-вий поріг від підсумку балансу для окремого подання статей у Балансі (Звіті про фінансовий стан).

Часткаожної складової у вартості запасів перевищує установлений поріг суттєвості, це, у свою чергу, вимагає окремого подання відповідних статей у Балансі (Звіті про фінансовий стан) (рис. 1).

Деякі науковці, зокрема О. В. Дудкевич, пропонують «відмовитися від застосування порогу суттєвості при формуванні фінансової звітності конкретного суб'єкта господарювання. Особливо гостро дана проблема проявляється при узагальненні результатів діяльності певного регіону чи об'єднання» [8]. Вважаємо такий підхід необґрунтованим, по-перше, оскільки встановлення кількісних чи якісних характеристик суттєвості інформації для конкретного підприємства – прерогатива його керівництва, по-друге, концепція суттєвості взагалі не розглядається для якоїсь сукупності підприємств, вона застосовується виключно для кожного окремого суб'єкта господарювання.

Варто зауважити, що на противагу Мінфіну Рада з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку не встановлює жодних орієнтирів щодо встановлення кількісних чи якісних характеристик суттєвості, оскільки «не може вказати єдину якісну граничну величину для суттєвості або наперед встановити, що може бути суттєвим у конкретній

Таблиця 3

Рекомендовані Мінфіном пороги суттєвості для окремого наведення статей у фінансовій звітності [4, 5, 7]

Форма фінансового звіту	Поріг суттєвості залежно від обраної бази	
Баланс (Звіт про фінансовий стан)	До 5 % від підсумку балансу	До 15 % від підсумку класу активів, власного капіталу, класу зобов'язань
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)	До 5 % суми чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	До 25 % фінансового результату від операційної діяльності
Звіт про рух грошових коштів	До 5 % суми чистого руху грошових коштів від операційної діяльності	
Звіт про власний капітал		До 5 % суми власного капіталу

Таблиця 4

Вихідні дані про запаси на кінець звітного періоду

Активи	На кінець звітного періоду	
	Тис. грн	%
Виробничі запаси	30	16
Незавершене виробництво	14	7
Готова продукція	32	17
Товари	11	6
Усього запасів	87	46
Баланс	191	100

ситуації» [1]. В Україні ж для орієнтації осіб, які уповноважені приймати рішення про суттєвість інформації на підприємстві, регулюючий орган, зокрема Мінфін, надає рекомендації підприємствам щодо цього питання. Проте, на нашу думку, вона застосовується виключно для кожного окремого суб'єкта господарювання; в будь-якому випадку треба керуватись професійними судженнями, враховуючи особливості конкретного підприємства.

З цього приводу О. Харламова зазначає, що відсутність чіткої методики визначення суттєвості, з одного боку, сприяє застосуванню концепції суттєвості в конкретних умовах, з іншого – знижує порівнянність фінансової звітності [3].

ВИСНОВКИ

Отже, суттєвість не є принципом бухгалтерського обліку, а характеризує поняття «доречність», яке безпосередньо пов'язується із суттєвістю, тобто суттєвість традиційно розглядають як якісну характеристику облікової інформації. В Україні, на противагу зарубіжній практиці, суб'єктами визначення суттєвості облікової інформації є Мінфін і керівництво підприємства, при цьому Мінфін надає рекомендації щодо реалізації суттєвості в обліку і звітності, у той час як керівництво підприємства, керуючись цими рекомендаціями, розробляє та застосовує облікову політику підприємства, визначаючи в ній кількісні критерії і якісні ознаки суттєвості облікової інформації. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. Міжнародні стандарти фінансової звітності для малих та середніх підприємств [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ifrs.org/IFRS-for-SMEs/Documents/IFRS-for-SMEs-UKR.pdf>

2. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затв. наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73.

3. Про суттєвість у бухгалтерському обліку і звітності. Лист Міністерства фінансів України від 29.07.2003 р. № 04230-04108.

БАЛАНС (Звіт про фінансовий стан) (фрагмент)

за 201 р.

Форма № 1

код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
...			
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	...	87
Виробничі запаси	1101	...	30
Незавершене виробництво	1102	...	14
Готова продукція	1103	...	32
Товари	1104	...	11
...		...	
Усього за розділом II	1300	...	191

Рис.1. Фрагмент Балансу (Звіту про фінансовий стан)

4. Харламова О. Суттєвість у П(С)БО та МСФЗ: від теорії до практики / О. Харламова // Все про бухгалтерський облік. – 2014. – № 18. – С. 8–22.

5. Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства, затв. наказом Міністерства фінансів України від 27.06.2013 р. № 635.

6. Лист Міністерства фінансів України за № 31-08410-07-10/25152 від 27.08.2013 р.

7. Чалий І. Виокремлення статей фінзвітності та суттєвість. / І. Чалий // Інтерактивна бухгалтерія [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://dt-kt.com/vyokremleniya-statej-fin-zvitnosti-ta-suttjevist/>

8. Дудкевич О. В. Щодо застосування порогу суттєвості в фінансовій звітності / О. В. Дудкевич // Облік і фінанси в АПК [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://magazine.faaf.org.ua/content/view/1092/35>

REFERENCES

Chalyi, I. "Vyokremlennia statei finzvitnosti ta suttievist" [Separation of Articles of financial reporting and materiality]. <http://dt-kt.com/vyokremleniya-statej-fin-zvitnosti-ta-suttjevist/>

Dudkevych, O. V. "Shchodo zastosuvannia porohu suttievoosti v finansovii zvitnosti" [The application of materiality threshold in the financial statements]. <http://magazine.faaf.org.ua/content/view/1092/35>

Kharlamova, O. "Suttievist u P(S)BO ta MSFZ: vid teorii do praktyky" [Significance of P(S) and IFRS: from theory to practice]. *Vse pro bukhhalterskyi oblik*, no. 18 (2014): 8-22.

[Legal Act of Ukraine] (2003).

[Legal Act of Ukraine] (2013).

[Legal Act of Ukraine] (2013).

[Legal Act of Ukraine] (2013).

"Mizhnarodni standarty finansovoї zvitnosti dla malých ta serednix pidpryiemstv" [IFRS for SMEs]. <http://www.ifrs.org/IFRS-for-SMEs/Documents/IFRS-for-SMEs-UKR.pdf>